

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

66 ÅRGANG

25. FEBRUAR 1954

A V I N N H O L D E T :
BISKOPENS FASTEHYRDEBREV - PASTOR ANGELICUS
FORHOLDET STAT OG KIRKE ETTER DEN KATOLSKE
DOKTRINE - KATOLSK FORUM - PILEGRIMSREISEN
TIL LOURDES - PERSONALIA - NOTISER - UTLANDET

NR.

9

10

NESTE NUMMER KOMMER 25. MARS 1954

VÅRE KIRKER Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61.
(Prestegrd. og Biskopen 42 52 87.)
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.30: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høymesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.
Kl. 19: Aftenmesse.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 9.30: Stille messe m. fransk preken.
Kl. 10.30: Høymesse m. preken.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 38 02 87.
Kl. 9.30: Høymesse.

Vår Frue Villas kapell,
Ullernchaussen 52, Smestad (Montebello).
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høymesse.

Lunden kapell, Trondheimsv. 309.
Tlf. 37 78 68.
Kl. 8: Høymesse.

ARENDAL:

St. Fransiskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt. 21.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høymesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

LILLESTRØM:

St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11.15: Høymesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 50 793.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

STABEKK:

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høymesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høymesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1.
Soknepresten, tlf. 12 238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høymesse.

SANKTA KATARINAHJEMMET

Gjørstadgt. 8, Oslo

FRANSK TEATERFORESTILLING
«Le Miracle de l'Enfant bavard»
av Henri Ghéon.
Lørdag 20. mars } kl. 20.15
Søndag 21. » }
Mandag 22. » }

NORSK TEATERFORESTILLING
«NADVERDSALEN»
Pasjonsspill i 3 akter
etter Robert Hugh Benson.
Lørdag 27. mars }
Søndag 28. » } kl. 20.15
Mandag 29. » }
Torsdag 1. april }
Lørdag 3. » }
Søndag 4. » }

BARNEFORESTILLING
DUKKETEATER
Søndag 28. mars kl. 12.30
Torsdag 30. » » 17.00

LYKKEHJUL
UTLODNING — BUFFET
Åpent hver dag fra kl. 12—19.
Trekning 4. april.

N.K.K.F.

Felleskommunion torsdag 25. mars, Marias Bebudelsesdag, i St. Olav kirke Oslo, kl. 8. Messen fremføres i Unionens mening.

Hva er underforsikring?
Hvis forsikringssummen er lavere enn verdien av Deres innbo risikerer De å ikke få full erstatning. La ikke dette hende Dem.

Gulli & Rokk

Assurans
Stortingsgt. 22
Sentralbord 33 44 00
OSLO

FYRINGSOLJE
brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke.
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke
Moderhuset
Florida Sykehus
Øyenklinikken
St. Josephs Hospital, Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

Oslo

Bergen

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

Liturgisk kalender:

SØNDAG 14. MARS: 2. søndag i Fasten. Ep. I. Tess. 4, 1—7. Ev. Matt. 17, 1—9. Mandag: og tirsdag: Ferialdager. Onsdag: Patrick, bisk., bekj. Torsdag: Kyrill, bisk., bekj., kirkelærer. Fredag: Josef, Kristi pleiefar, Kirkens universelle vernehelgen, bekj. Lørdag: Ferialdag.

SØNDAG 21. MARS: 3. søndag i Fasten. Ep. Efes. 5, 1—9. Ev. Luk. 11, 14—28. Mandag og tirsdag: Ferialdager. Onsdag: Erkeengelen Gabriel. Torsdag: Marias budskapsdag. Fredag: Ferialdag. Lørdag: Johannes Damascenus, bekj., kirkelærer.

SØNDAG 28. MARS: 4. søndag i Fasten (Søndag Lætare, el. Midtfaste). Ep. Gal. 4, 22—31. Ev. Joh. 6, 1—15.

ST. OLAV

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersv. 5, Oslo. Telefon 42 37 43. Kl. 9—16. Mandag, lørdag: Kl. 9—13.
Abonnementspris: Kr. 15.00 pr. år; for utlandet + porto kr. 2.40. Girokonto nr. 15986.
Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.
Annonser må være innsendt innen onsdag aften uken før utgivelsesdatoen (angitt på 1. omslagside).

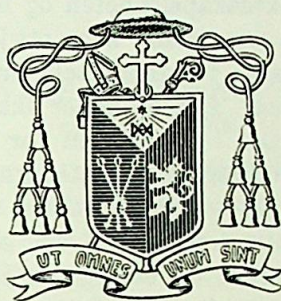
«PERSBRÅTEN-BASAREN»

Basaren er slutt, og resultatet var flott. Vi takker dere alle for det vi har fått. Den største gleden, det er å gi; men likevel vi til enhver vil si:

TAKK!

Mariakongregasjonen.

Hyrdebrev for fasten 1954

Jacob Mangers
ved Guds miskunn og den Apostoliske stols
velvilje
Biskop av Oslo
til Bispedømmets presteskap og troende
hilsen og velsignelse i Herren!

I mitt hyrdebrev for fasten 1951 forsøkte jeg i korte trekk å gi dere et bilde av Jomfru Maria, hennes rolle i Guds frelserplan og hennes rolle som menneskenes forbeder og forbilde på vandringen mot livets mål. Hun er jo det mest fullkomne menneske som er gått ut fra Guds skaperhånd, slik han hadde tenkt seg mennesket fra opphavet av.

I dette år, som på en særlig måte er viet til Guds Mor, oppfordrer Kirken oss til å se opp til henne og la oss gjennomtrenge av den ånd som fylte hele hennes liv, uttrykt i disse ordene: «Jeg er Herrens tjenestemøy.» Inntil dypet av sin sjel og sitt vesen var hun åpen for Gud, og med total hengivelse og beredvillighet ga hun seg over til hans vilje og hans planer med henne. Slik har hun nådd til høyden av den fullkommenhet som er mulig for en skapning. Derfor blir hun stående i vår verden som forkynneren av det absolutte mot det avstumpede, av det åndeliges og det guddommeliges primat mot hedendommens og nyhedendommens intronisering av mennesket på Guds plass.

Helt fra kristendommens begynnelse og til i dag har utallige sjeler valgt å følge Jomfru Maria på denne vei, gitt seg helt over til Gud og levet sitt liv i jomfruelighet, det være seg i klostrenes stillhet eller

midt oppe i det pulserende liv. Jeg tror det ville være anbragt i dette Maria-år å tale til dere om jomfrustanden; særlig med henblikk på ordenslivet, som jo nettopp har til mål å etterligne det ideal som Maria i sitt liv har virkeliggjort.

DEN TOTALE KJÆRLIGHET TIL KRISTUS

Kristi Kirke, Kristi mystiske legem, har, som alle vet, lemmer av ulike art, som hvert har sin spesielle rolle i oppbyggingen av hele legemet. Dette gjelder alle kristne uansett, for hver og en er kalt til å virkeliggjøre en særlig tanke i Kristi Kirke. Men det gjelder i første rekke de forskjellige Kirkens stender: hierarkiet eller prestestanden, ektestanden eller legfolket, jomfrustanden eller klosterlivet. Det er nettopp disse tre hovedstender som utad gir Kirken dens underbare organisasjon og som innad samspiller i en fullkommen guddommelig nådevirkning. Disse tre stender skal utfylle hverandre og være bærerne av Kirkens levende organisme og harmoniske skjønnhet.

Blant disse tre har jomfrustanden, valgt for Guds skyld, like fra Kirkens barndom vært betraktet som en særlig høy og benådet livsform. Som Kirkens stifter og grunnlegger står Kristus Jesus, som selv valgte jomfrustanden og også ville bli født av en jomfru. Ja, alene det faktum at Frelseren ville bli født av en jomfruelig mor uten manns medvirkning, viser hvor høyt jomfrudommen står i Guds øyne — selv om vi ikke hadde Kristi og apostlenes ord om dens fortrinn.

I jomfrudommen, der mennesket gir seg med sjel og legeme til Gud, får den totale overgivelse til ham og underkastelsen i hans vilje et helt nytt fullkommenhetsideal, annerledes enn i ekteskapet, der legemet blir delt med en annen. Og nettopp i lyset av dette totale kjærlighetsliv får også det kristne ekteskap sin sakramentale vigsel, da jo den gjensidige kjærlighet mellom ektefellene tar Kristi egen kjærlighet til Kirken, hans brud, som mål og fra den vinner nåde til frelse.

Jomfrustanden som gudskjærlighetens ideal ble særlig sterkt fremhevet av noen kirkelige forfattere,

f. eks. Tertullian, i kristendommens første tider, ja ikke sjelden og med urette, på bekostning av ekteskapets hellige institusjon.

JOMFRUSTAND OG EKTESTAND

I vår tid går svært mange gjerne til den annen ytterlighet. Ekteskapet stilles opp som det eneste lykksalige, og jomfrustanden henvises til noe som vel kan komme på tale for noen, men med tap av noe vesentlig i livets mening her på jorden. Det pekes — og med rette — på de positive verdier av ekteskapet, og det plederes for et syn som bare kan glede alle dem som i ekteskapets moderne krise ser familielivet truet i sine sammenføyninger. Ære være dem som kjemper for ekteskapets hellighet, som søker det og lever det slik det er villet av Gud selv for flertallet av menneskene! Men det må ikke bli gjort på bekostning av jomfrustanden eller ordenslivet, som etter Det nye testaments lære i seg selv er et større ideal — selv om det bare er et *råd* og forholdsvis bare et fåtall er kalt til det. Ektestanden og Jomfrustanden står ikke i motsetning til hinannen, men utfyller hverandre i Guds plan og i Kirkens levende organisme.

Vi kan, høytelskede i Herren, ikke se bort fra Kristi ord og apostlen Pauls sterke betoning av jomfrudommens nådegave uten å forse oss mot Evangeliets ånd, uten å tappe den kristne lære for kraft og forringe og svekke den kristne sans. Selv om en del av de første kristne noe ensidig fremhevet jomfrudommens åndelige fortrinn, så har dog Kirken alltid hevdet, hegnet om og vernet ekteskapets verdi og idealer, like bestemt som den i jomfrudommen, valgt for Guds skyld, har sett det høyere ideal.

JOMFRUDOM I HENGIVENHET FOR GUD

Kirkens lære på dette punkt går altså kort og godt ut på dette: Sølibat og jomfrudom er ikke noe bud, men et råd, et ideal. — Ikke alle er kalt til dette ideal, da ikke alle har de naturlige nådegaver for det; for bare Guds nåde gir kraft til fullkommen avholdenhet og til den udelte kjærlighet og vigsel til Gud. På grunn av menneskets naturlige pakt med det sanselige kommer derfor bare ekteskapet på tale for de fleste. — Den sanne jomfrudom har ikke sitt utspring i personlig eller teoretisk ringeakt for ekteskapet og heller ikke i en dyster og gold askese, som misakter de naturlige verdier. Den består heller ikke i en blott legemlig uberørthet. Og hvis den velges bare for å ha et sorgløst liv, da er den overnaturlig sett fullstendig verdiløs. Ekte jomfrudom vil utelukken- de være total hengivelse til Gud og Kristus i ydmyk kjærlighet som blir fruktbar for Kirken og menneskeheten. — Selv om jomfrudommen er det høyere

ideal, kan den aldri misakte ekteskapet, som jo er anordnet av Gud selv og av Kristus opphøyet til sakrament. Derfor vil en virkelig ordensperson aldri rose seg av en høyere stand og aldri betrakte seg selv som noe bedre, men streve etter å gi eksempel på ydmykhet, kjærlighet og dyd i alle måter.

Som vi ser, står jomfrudommen på et annet plan enn ektestanden, og høyere bare i seg selv som uttrykk for total hengivelse til Gud av inderlig kjærlighet. Men derfor kan det også godt gis, og *gis* det, ektefolk som står Gud langt nærmere enn ordenspersoner, ettersom kjærligheten er målestokken for fullkommenheten.

Det er ikke ekteskapsløsheten og ikke den legemlige uberørthet som sådan som utgjør jomfrudommen i kristen-etisk forstand, selv om den er valgt til et godt formål. Det er heller ikke nødvendig å leve i kloster eller i noen form for ordensliv. Den ekte jomfrudom kan også bestå utenfor klostrene, bare den er frivillig valgt eller fromt tatt imot i hengivelse til Gud og hans viljes vei, slik som det er tilfelle med prestene og de legfolk som av kjærlighet til Gud gir avkall på ekteskapet og de ekteskapelige goder og gleder, for ute blant sine medmennesker å etterkomme Kristi råd og ligne ham og hans jomfruelige mor.

JOMFRUDOM OG KLOSTERKALL

Det er likevel, høytelskede i Herren, livet i klostrene eller ordenslivet som er det alminnelige forum for jomfrudommen og der den lettest kan utfolde seg. Det er da også særlig ordenslivet jeg nå vil tale om.

Klosterlivet er en livsform som de fleste moderne mennesker ser for utrolig og umulig, men som Jesus selv omtalte som den fullkomne livsform: livet i fullkommen lydighet, renhet og fattigdom: «Hvis du vil være fullkommen, så gå bort, selg alt du har, og så kom og følg meg» (Matt. 19, 21). Men han tilføyer: «Ikke alle forstår dette ord, men bare de som har fått evne til det» (Matt. 19, 11). Apostlen Paul sier: «Det sanselige menneske skjønner ikke det som kommer fra Guds ånd; for det er en dårskap for ham og kan ikke forstå det fordi det er åndelig» (1. Kor. 2, 14). «Voks og bli mange» (1. Mos. 1, 28), det er et Guds ord som de fleste nok forstår, men dessverre også vet å misbruke, for selv mot dette Guds ord kan de ikke være tro.

Ordenslivet, det fullkomne liv, er gjerne en torn i øyet og en forargelse for de moderne rasjonalister og materialister som ser sitt høyeste mål i vitenskap og nye oppdagelser, eller i vellevnet og erotikk.

Kirkens skarpeste og mest effektive protest mot den materialistiske og rasjonalistiske husholdning, den mest gripende forkynnelse av Evangeliets budskap for vår tid, må vel nettopp være det faktum at

det finnes så mange utvalgte sjeler som tar alvorlig Jesu ord: «hvis du vil være fullkommen . . .», og med livet som innsats går inn for å leve Evangeliets råd.

Dessverre er klosterlivet i våre dager oppe i en krise. Overalt klages det over mangel på klosterkall. Det er et urovekkende fenomen, et tegn på at rasjonalismen og materialismen også har fått innpass i våre rekker og kveler mange av de kall som uten tvil finnes. Det er da også på tide at de unge blir gjort oppmerksom på det høye ideal klosterlivet er og de guddommelige verdier det representerer. Det skal ikke gjøres på bekostning av ekteskapets hellighet. Både klosterlivet og ektestanden må stilles i det rette lys.

KLOSTERLIVETS BETYDNING FOR KIRKEN OG VERDEN

Når vi tenker på hva både Kirken og verden skylder klosterlivet, da kan vi ikke annet enn å bli grepet av beundring og takk, og vi må uvilkårlig spørre oss hva det ville blitt av menneskeheten uten disse sjeler som — langt fra å stille seg utenfor samfunnet — nettopp har viet seg til det og ofret sine krefter for å tjene det. La oss bare ta vår Kirke her i Norge: Som klostrene i mellomalderen var dens ære og heder og landets store kulturfaktor, slik har også våre søstre i dag sin store oppgave til gagn både for Kirken og samfunnet. Ved sin bønn, sitt arbeid hos de syke, de gamle, barna og ungdommen har de gjort Kirken kjent og aktet og skapt en posisjon for den som avtvinger respekt. Er ikke disse ordensfolk de beste forsvarere for ekteskapets og familielivets hellighet? Hva ville det bli av vår Kirke, dersom søstrene ikke kunne fortsette sitt velsignelsesrike virke? Bare tanken fyller oss med uro og bekymring. Derfor er det også vår alles plikt å søke å forstå klosterlivets ideal og oppelske de kall som kan finnes i våre rekker, selv om vi hos enkelte ordenspersoner selvfølgelig har funnet og alltid vil finne menneskelige feil og svakheter.

Vårt sterkeste våpen i kampen mot materialismen, mot menneskenes totale forflatning og verdsliggjøring, må være at vi i vår forkynnelse — mer enn hittil er gjort — går inn for å gjenopplive respekten for de åndelige verdier, gjenopplive kjærligheten til det fullkomne liv og få folk til å se på lydigheten, renheten og fattigdommen som skinnende idealer som alle må se opp til i lyset av Vår Herres ord og eksempel. Et menneske som ikke ser det absolutte som sitt ideal, kan heller ikke se noen verdi i det relative og har overhodet ingen verdimåler, ikke noe kriterium for sin livsførsel. De tradisjonelle og rent menneskelige livsnormer svikter som regel ved førstbeste påkjønning.

ORDENSLØFTENE SOM UTTRYKK FOR ANDENS PRIMAT OVER LEGEMET

Evangeliet taler om Guds barns frihet, som jo nettopp er å leve sitt liv i lydighet mot Gud. Skal vi kunne fatte denne lydighet, da må vi sette den absolutte lydighet opp som idealet og vise hvorledes den faller sammen med den absolutte frihet: den frihet som for de hellige i himmelen er den største salighet. Få ting blir i vår tid i den grad misforstått som begrepet: frihet.

Evangeliet priser salige de rene av hjerte. Men for å kunne leve rent må vi lære å elske renheten som sådan, den absolutte renhet. Erfaringen viser at på dette område kan ikke noe forbud eller Guds bud i det lange løp stanse lidenskapenes ville strøm. Det kan bare kjærligheten til det rene, det skjønne, det gode. Sann oppdragelse til renhet kan ikke tenkes uten at den absolutte renhet blir satt opp som ideal for alle mennesker, både gifte og ugifte. Da vil vi ikke bare bedre forstå både ekteskapets og jomfrudommens skjønnhet og hellighet, men også forstå at den absolutte renhet, slik som den skal leves i ordenslivet, er den mest fullkomne.

Alle kristne er enige i at det åndelige har primatet over det materielle, og alle må medgi at Evangeliet preker en hellig likegyldighet og uavhengighet overfor denne verdens goder: «Salige er de fattige i ånden», dvs. de som ikke henger sitt hjerte ved denne verdens goder. Men tror noen å kunne fatte dette, når han ikke setter den absolutte fattigdom opp som idealet? Det er alltid mer fullkomment fritt å gi avkall på alt jordisk gods enn selv på beste måte å disponere dette godset etter rettferdens og kjærlighetens krav.

Det faktum at det også i våre dager gis utallige som lever sitt liv i absolutt fattigdom, renhet og lydighet, er den mest overbevisende preken mot vår tids støv- og kroppskultur, mot vår tids tøylesløse frihet. Materialismens ånd kan bare bekjempes av den absolutte ånd, ved at Evangeliets ånd blir fullkomment levet av en del utvalgte sjeler. Og Guds sak vil seire i samme grad her på jorden som disse evangeliske absolutter blir like mange lysende idealer for menneskene, i første rekke for alle som kaller seg og vil være kristne.

VÅR PLIKT TIL Å FREMME NORSKE KLOSTERKALL

Bortsett fra den uvurderlige verdi klostrenes innsats har for det menneskelige samfunn, peker klosterlivet ved sitt indre vesen på de sanne og evige verdier og viser som lysende fyrstårn veien ut av tidens sjelenød og åndelige kaos. Det ville være den allerstørste ulykke både for verden og Kirken dersom dette høye ideal skulle blekne for ikke å si slukne i de kristnes bevissthet,

Pastor Angelicus

Krigstruselens mørke skyer trakk året 1939 sammen på Europas himmel. En turde ikke tenke tanken ut om orkanen skulle bryte løs. Pius XI's død, fremskyndet av hans heltemodige oppbud av de siste krefter for å redde freden, hadde bragt engstelse omkring Verdenskirkens ledelse inn i alles hjerter: Hva nå?

Det er mer enn grunn nok til å tro at millioner av Kirkens barn i disse angstfulle dager formet en like konkret som kristent sett naiv bønn til Det himmelske forsyn da konklavet tråtte sammen den 2. mars: Gud Hellige Ånd, gi oss Eugenio Pacelli til Din Kirkes styrer i denne tid! — Så kjent var denne Kirkens vordende Pontifex Maximus over hele den katolske verden at hans navn i de dager så å si var på alles lepper.

Da den lette, hvite røkskyen en vakker vårettermiddagsstund steg opp fra Capella Sixtinias smale skorsteinsrør alt på konklavets første dag, da visste alle hvem valget hadde falt på. Og da den høyreiste romeren av markierslekten Pacelli — som i striden om «Det romerske spørsmål» hadde ydet Kirken fremragende tjenester — noen halvtimer senere, iført den kjente hvite drakt, tråtte fram på Peterskirkens balkong og som Pave Pius XII lyste velsignelsen over «byen og verden», da utløstes en hel verdens forventning i Kirkens glade takk til Gud. Så uventet snart hadde de mange fått Forsynets sanksjon for at den de holdt for den rette, også var det i Guds ryne!

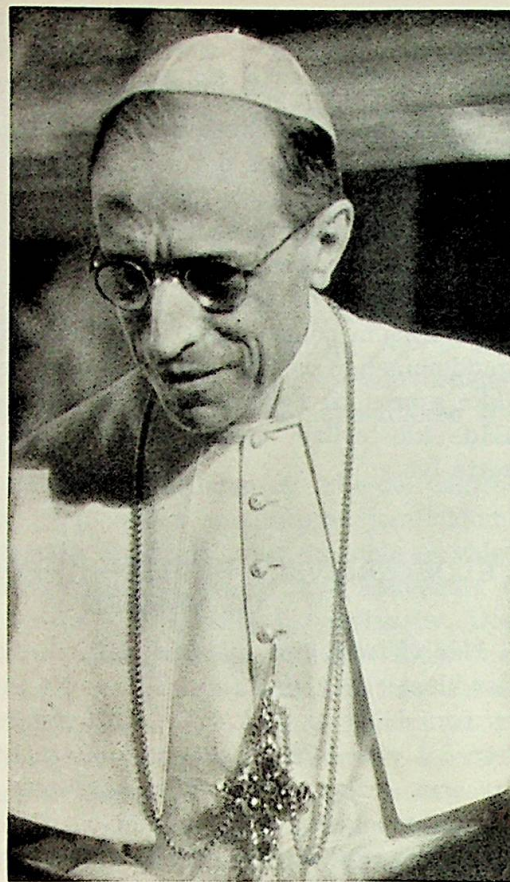
*

Det faller oss ved 15 års-jubileet som i dag kan feies, vanskelig å stanse opp ved det lysende verk som Pave Pius XII har øvet i disse år av kriser og nød alle vegne, åndelig og materielt. Det er liksom ikke tid, og det ville føles så vemodig. For atter går den barnlige bekymring om Kirkens ve og vel som en smertensstrøm gjennom alle dens lemmer. Det er en rent menneskelig angst, en angst fra Kirkens barn som rinner fra den dype, ekte og personlige kjærlighet de alle føler for sin felles åndelige far på jorden, samtidig likevel trygge på Guds bistand i all fremtid.

Det er derfor vår alles plikt å hjelpe til at det blir skapt en god grobunn, et godt miljø der klosterlivet kan spire fram og trives. Det må også foreldre og lærere ha for øye i oppdragelsen av barna, uten derfor å ville påvirke dem i den ene eller annen retning. Barna og ungdommen er våkne og mottagelige for alt som er skjønt, ikke minst for de evige idealers skjønnhet, bare det blir vist dem på den rette måten. Da finner de glede i den fullkomne renhets overjordiske skjønnhet som jomfru Maria er det herligste forbilde på. Foreldrene må prise seg lykkelige når de kan gi et barn til Gud enten i prestestanden eller i ordenstanden og slik være med på å holde kristendommens lysende idealer opp for menneskeheten og vise den veien ut av materialismens klør og inn i et rikere og lykkeligere liv i Evangeliets lys og ånd.

Den 12. mars er det 15 år siden vår nå så syke Pave mottok tiaraens tunge krone som den tolvte Pius på Petri Stol. I disse femten år har han viet seg og sine krefter totalt til det kall som ble meddelt ham av en ensstemmig kardinalforsamling i Det sixtinske kapell på hans 63 års fødselsdag 2. mars 1939.

Bilde fra pavefilmen «Pastor Angelicus — Den englelike hyrden», betegnelsen som tilkommer den nåværende pave ifølge den legendariske forutsigelse om paver og som tilskrives den bellige Malakis († 1148).

Pave Pius XII, den hellige far, er syk, alvorlig syk. I uker og måneder har hans tilstand holdt den store del av kristenheten og verden i ånde. Atter former bønnene seg på de troendes lepper: Herre, la oss ennå lenge få beholde ham Du i krisens stund ga oss til styrer, lærer og hyrde, da vi ba om det. Hans styre har vært godt for oss, rikt har hans lære strålet ut fra Ditt hellige navn og trofast og uredde har han voktet Din hjord.

Herre, gi Dine tjeneres tjener rik sunnhet tilbake, bevar ham for Din Kirke og gi ham av Din styrke til å møte Din hellige vilje — som alltid skje, som i himmelen så og på jorden!

Høytelskede i Herren. Offentlig vil jeg rette en varm takk til alle våre søsterkongregasjoner for alt det de er og har vært både åndelig og materielt for Kirken her i vårt land, ja vi kan godt si for hver enkelt av oss. Og jeg oppfordrer alle til, i dette Maria-år, å be særlig om at våre ordenssamfunn får mange nye kall til vekst for Guds Kirke og høyning av de kristne idealer.

Den hellige Treenighets, Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds signing stige rikelig ned over dere alle og bli alltid hos dere.

Gitt i Oslo 2. februar 1954.

† Jacob Mangers,
biskop av Oslo.

Forholdet Kirke-Stat etter katolsk doktrine

Hva lærer Den katolske kirke om forholdet Kirke—Stat? Spørsmålet reiser seg naturlig i forbindelse med den pågående debatt om den norske statskirke. Det er ikke vår sak å søke å skjære gjennom stridspunktene eller felle noen mening om de trukne konklusjoner. Men det kan muligens ha sin interesse på bakgrunn av nevnte debatt, å se den katolske doktrinen om forholdet Kirke—Stat.

I sitt forhold til den verdslige makt bygger Den katolske kirke på to grunnprinsipper. Det første er prinsippet om det transcendentale, idéen om en *overnaturlig orden*, et overnaturlig samfunn og en overnaturlig mening med historien. Det annet gjelder det menneskelige samfunns og den menneskelige lovgivnings avhengighet av den guddommelige orden: idéen om *naturloven* som alt sosialt og individuelt liv må stemme overens med og som har sin hjemmel i Guds evige tanke, kilden til og opprettholderen av den kosmiske orden.

En står her m.a.o. overfor to samfunn: det verdslig-borgerlige samfunn, *Staten*, og det åndelig-overnaturlige, *Kirken*. Begge disse samfunn har sine særlige nærmeste oppgaver.

Statens nærmeste oppgave er den å realisere borgernes jordiske mål, både som rettsstat og som velferdsstat. Dens mål er klart avgrenset, og den forutsettes å råde over de midler som skal til for å virkeliggjøre målet. Den er derfor å betrakte som selvstendig på sitt område, danner et «*societas perfecta*», et juridisk sett fullordnet samfunn.

Kirkens nærmeste oppgave derimot går henover Statens grenseområde og har sitt endelige mål på det overnaturlige plan. Den er innsatt av Jesus Kristus for med guddommelig mandat å lede menneskene mot deres evige bestemmelse. Både p.g.a. sitt mål og ved de midler den etter sin guddommelige grunnleggers autoritative vilje er blitt utstyrt med, er Kirken et åndelig samfunn, og også den er utfra sin beskaffenhet et «*societas perfecta*», et juridisk sett fullordnet og selvstendig samfunn, analogt med det verdslige eller borgerlige.

For di både Kirke og Stat hver har sin egen gyldighet og legitime makt, er ingen av de to samfunn underkastet det annet når det gjelder å styre og ordne sine egne saker. Dette sagt, selvfølgelig, med den moderering som en gjensidig hensyntagen tilsier. Kirken anerkjenner prinsipielt Statens selvstendighet følgelig bare i sivile eller sekulære saker. Og på samme måte forutsettes Staten å anerkjenne Kirkens selvstendighet i alle saker som etter sin natur og sitt mål er ordnet hen på religionen.

Her må innskytes at innenfor et territorium hvor et annet religionssamfunn enn det katolske nyter konstitusjonsmessig privilegium som «den offentlige religion», der må Kirken også hos konstitusjonens bærer, Staten, streve etter en lovhjemlet basis for sin virksomhet. Slik blir Staten til en viss grad medansvarlig i løsningen av toleransespørsmålet, noe som faller på den fordi den er til for borgerne, ikke borgerne for Staten.

De beggesidige rettsområder som her er tale om, står åpenbart ikke uten berøring med hverandre. De danner snarere to sirkler som skjærer hverandre. Det dreier seg jo her om de samme mennesker som qua borgere ved Statens hjelp skal nå sitt jordiske mål og qua medlemmer av Kirken med dennes hjelp skal nå sitt åndelige, overnaturlige mål. Slik oppstår de såkalte «blandede saker», *res mixtae*. I én forstand hører de inn under Kirkens, i en annen under Statens rettsområde, slik at begge myndigheter må treffe sine bestemmelser, omenn under forskjellig synsvinkel. Under dette frihetsmoment hører således skole- og oppdragelsesspørsmålet, ekteskapslovgivningen, osv. Her trekker Kirken, p.g.a. det overnaturlige måls forrang framfor det jordiske, den slutning at den som øverste fortolker av sedelæren og den guddommelige åpenbaringsrett også må ha retten til å fastslå *hvor* og *når* motsetningsforhold foreligger mellom Statens lover eller beføyelser og de normer som fører tilbake til den guddommelige lovgivning. Følgelig må da Kirken i en slik situasjon kunne an vise sine medlemmer hvordan de har å forholde seg. Eksempelvis kan nevnes at Pius IX i 1868 påpekte hvordan de østerrikske lover av 1855 krenket overenskomsten (konkordatet) mellom den østerrikske stat og Den katolske kirke, og likedan i 1875 tok avstand fra de lover som ble praktisert under den prøysiske kulturkamp. I nyere tid har vi Pius XI.s encyklika «Mit brennender Sorge» av 1937, som (opplest bl. a. fra prekestolene!) i de mest uredde ordelag fordømte Hitlerismens og den nazistiske stats himmelropende tilsidesettelse av guddommelige lover, krenkelse av samvittighetsfriheten og brudd på et konkordat som nettopp skulle sikre Tysklands katolikker disse livsbærende verdier. Omvendt vil det sikkert også kunne trekkes fram eksempler på tilfelle der en stat med rette har gjort forestillinger overfor Kirkens inngrep i Statens spesielle rettsområde. Men nettopp derfor har man konkordat-ordningen.

Læren om Kirkens indirekte myndighet eller makt i timelige saker (*potestas Ecclesiae indirecta in temporalibus*) ble alt grunnlagt i 13. århundre av Thomas Aquinas og senere utarbeidet i sin fulle klarhet av kardinalene Torquada og Bellarmin. Den går ut på at Kirken autoritativt må kunne slå fast hva som er innholdet av den guddommelige Åpenbaring, hvilke doktriner og oppfatninger stemmer overens med den og hvilke motsier den. Likeså at Kirken, ikraft av det læreembete den uttrykkelig er blitt betrodde av Kristus med løfte om Den hellige ånds veiledning, må kunne erklære hva som er moralsk godt og moralsk forkastelig, hva en må gjøre og ikke gjøre for å oppfylle de krav himmelens og jordens Herre har stillet dem som tar sikte på hans evige rike. Hvordan kunne ellers Kirken fortolke Guds ord med bindende sikkerhet eller lede sine anbetrodde på sikker vei?

Da det, som ovenfor nevnt, her dreier seg om de samme mennesker som ved Statens hjelp skal nå sitt jordiske mål og ved Kirken sin overnaturlige bestemmelse, sier det seg selv at Stat og Kirke ikke

kan stå likegyldig, for ikke å si fiendtlig, overfor hinannen. De må tvertimot gjøre alt for å samvirke til å muliggjøre og virkeliggjøre Guds plan med menneskene — gjensidig støtte hverandre og fremme hverandres mål. Dette svarer til Guds vilje, som begge myndigheter er utgått fra og som, trass i de forskjellige nærmeste mål i og for seg, utelukker et varig og uløselig motsetningsforhold i de gjensidige forpliktelser. «Når Regnum og Sacerdotium (kingsmakt og prestedømme) virker sammen i enighet, blir verden godt regjert, da blomstrer Kirkens liv og bringer frukt. Men står de spaltet, da visner ikke bare det små hen, da går også alt stort jammerlig til grunne», sier Ivo av Chartres.

For å sikre dette samvirke blir det derfor avsluttet såkalte konkordater mellom Kirken og de forskjellige stater eller nasjonale enheter, avtaler som binder likt begge kontraherende til varig samarbeide i enhetens ånd. Kirken pleier ved slike konkordatavtaler å vise så megen imøtekommenhet som lar seg forsvare innenfor rammen av dens guddommelige mandat. Det er nemlig Kirkens avgjorte oppfatning at *fullstendig atskillelse* mellom Kirke og Stat strider mot Guds vilje. Ifølge Skriften heter det tydelig at Stat og Kirke skal samarbeide. (Se Romerbrevet 13, 1—7 om lydighet og 1. Peter 2, 13—17 om plikter mot øvrigheten, samt 1. Tim. 2, 2 om den offentlige gudstjeneste.) En atskillelse trekker uvilkårlig med seg atskillelsen fra religionen overhodet nærtopp på grunn av de grunnsetninger den kristne religion bygger på. Pave Leo XIII kaller det en «lykkelig inkonsekvens» dersom lovgivningen i et land hvor Kirke og Stat står skilt, i sine enkeltspørsmål ennå tar hensyn til de kristne grunnsetninger! Under et slikt forhold er nemlig ikke toleransens noble bud en tilstrekkelig forklarende faktor. Sett fra et sekulært synspunkt ville det ikke være noen rettslig grunn til stede for en stat å ta hensyn til selv den mest kompakte kristne majoritet, dersom denne ikke på noe vis ville binde seg til et samarbeid med Staten. For gir det kristne samfunn slipp på det Guds vilje har sagt det retten og plikten til, da kan en rimeligvis ikke vente at Staten som sådan skal våke over dets rettigheter og plikter. Direkte absurd ville det likevel ikke være av Staten, for det gode den kan by sine medlemmer, kan den som regel by i kraft av en kristent utsprunget sosiallære. Men en «lykkelig inkonsekvens» må en likevel ha lov til å kalle det, da hensynet sannelig ikke overalt melder seg like selvfølgelig!

Det kan videre fremheves at en fullstendig atskillelse mellom de to samfunn bryter historiske sammenhenginger overtvert, til skade for begge. For Kirken ikke bare i form av tap av rettsmessig ervervede rettigheter og midler for sitt virke, men aller mest ved tapet av det bånd som knytter folkets liv naturlig til Kirkens. Som et bevis på hvor meget Den katolske kirke setter inn på et lovhjemlet forhold til en stat der hvor den også er i mindretall, kan nevnes Den katolske kirkes holdning til Den norske dissenterlov. At denne på mange punkter for lengst er moden for revidering, er en sak for seg. Men alene det at vi har hjemstavn innenfor en lov som sikrer vår Kirke et *ordnet* fotfeste, er grunn nok til at vi høyt vurderer dens verdi, ja, at vi høyere vurderer dens blotte eksistens, enn vi beklager de mangler den i sin eksisterende form lider av.

En kan når talen er om fordeler og mangler i forbindelse med Kirkens gode eller dårlige forhold til Staten, ikke unngå å fornemme hippet fra dem som venter seg et mer «himmelvendt» syn på disse ting. Her skal minnes om at Kirken, dersom den er sin guddommelige sendelse til fulle bevisst, ikke kan gå på akkord med hvilke som helst kår som bys den. Bortsett fra friheten til gudsdyrkelse, forkynnelse, oppdragelse og hevdeise av sin ekteskapslov, kan den fordre respekt for de rettmessig ervervede rettigheter og midler for sitt virke. Selv det første lille kristne samfunn, Kristus og hans disipler, hadde sin egen «materialforvalter». Så hvorfor ikke også Kirken, som skulle leve videre og utfolde seg i stadig voksende grad? Vi skal være enig i at det er et ømt punkt det å forvalte et åndelig rikes materielle eksistensgrunnlag. Det har alltid vært en utsatt stilling. Det ble da også for den første kristne bekleder av embetet vi vet om, Judas Iskariot, en stilling til forsmedelse. Selv de nødtørftige mynter han forsvarte for flokken ble for ham årsak til svik, men verre var det da Keiserens sølvpenge ble årsak til hans forræderi. Ved salget av Ham som nyss hadde sagt «Gi Keiseren hva Keiserens er, og Guds hva Guds er» mistet det første kristne samfunn sin mest egentlige rett til å *ei*: Ikke bare det som Guds var ble solgt, men Gud selv i Kristi skikkelse ble gitt Keiseren i vold. Ved sitt eget frigjøringsverk har Kristus imidlertid gjenopprettet for sine den status som tilkommer dem også materielt. Ikke bare er hans arbeidere blitt sin lønn verd, ikke bare skal den som forkynner Evangeliet også leve av Evangeliet, men han skal også kunne betale regningen for det som evangeliseringen videre medfører. M.a.o. må Kirken, selv om den representerer et rike som ikke er *av* denne verden, innstille seg på at den skal virke i verden. Og rettigheter og rettsmessige midler til å fullføre sin oppgave må den selvfølgelig sikre seg like klart som det verdslige samfunn må det for å make sin oppgave. Men prisen for å oppnå disse rettigheter og midler må aldri skje på bekostning av den minste bestanddel av den trosskatt som er betrodde den. Det ville bringe den under det samme tragiske skjær som rødmet over det første forræderi. Den gang var det bare et lite samfunn av få — ennå ikke en Kirke. Men loven i Kirkens historiske prosess er den samme: en absolutt troskap og tillit til det åndelige pant som er Kristus selv og til løftet om hans seirende hjelp.

Det skulle altså foreligge plausible grunner hvorfor Kirken både prinsipielt og ved paveord har fordømt den fullstendige atskillelse mellom Kirke og Stat. Riktignok kan skadene, som nevnt, få et videre eller engere omfang når en atskillelse blir gjennomført, slik at Kirken under bestemte forutsetninger finner å foretrekke atskillelsen som det mindre onde. En slik situasjon kan antas når Kirken f. eks. blir satt på den alminnelige frihets grunn med bibehold av sine eiendommer istedenfor en tidligere tilstand av undertrykkelse eller alvorlig trusel.

Men Kirken vil på sin side *aldri selv ta skritt* til å skille seg fra Staten. For Kirkens oppgave er overalt og til enhver tid og under alle forhold å ivareta de troendes kår, om de er blitt aldri så reduserte. Hensynet til dens medlemmers mål forplikter den alltid til innsats,

I. H. K.

Et fyr i mørket

Er det for meget sagt, at «Katolsk Forum» er blitt vinterens sensasjon i den intellektuelle verden her hjemme? Sensasjonen er i tilfelle dobbelt, fordi det denne gangen ikke dreie seg om et dikterverk, en teaterforestilling eller en kunstutstilling — de eneste former for sensasjon som vårt høyere åndsliv ellers kjenner til, men simpelthen om en foredragsserie. Foredrag er jo det man nødigst går på — i hvert fall i disse kretsene. Det er så forferdelig lenge siden man ventet seg noe av et vanlig foredrag. Dessuten er da det meste en foredragsholder har å si i dag, allerede blitt sagt så mange ganger. Ikke sant? Hører man på ham, er det sjelden i håp om nye tanker, men som oftest bare for å få en bekreftelse på noen av de gamle.

Ja, slik omtrent har det vært her i Norge, siden de eldre iblant oss var barn. Unntagelser fra regelen fantes jo. Men iallfall en av dem var så spesiell, at bare en meget liten krets fikk godt av de gullkorn som der falt av. Ja, det lå så utenom kutråkket, at det bare kunne sammenliknes med egyptologi, skjønt det kastet noen hver seg over, eller studiet av den berømte latinske glosen «ut». Dette bortgjemte området var nemlig Den romersk katolske kirke.

At Kirkens syn på tidens spørsmål plutselig begynte å oppta så mange av de intellektuelle, kan se ut som et under. Men det var altså det som skjedde på «Katolsk Forum».

Og så var underet kanskje ikke så vanskelig å forstå allikevel, slik norsk åndsliv har det akkurat i øyeblikket. For det har det ikke bare godt. Idealer det har trodd på, like siden sitt røde skrik etter første verdenskrig, er etter annen verdenskrig gått opp i røk. Politiske og sosiale slagord har avslørt sin egen forferdende tomhet. Den moralske basis, murt opp på dem, har ramlet sammen som hus på sandgrunn. Bevisene for at ingenting var til som vitenskapen ikke kunne ta og føle på, forvandlet seg til flau analfabetisme.

Dessuten støtte man jo da på det som heter religion. Og religion kan være både og. Her skal ikke polemiseres mot noen «annen front».

Ære være alt det gode i den luthersk-evangeliske tro! Men det ser ut til at de strengt intellektuelle i de siste par menneskealdrene har hatt vanskelig for å kjenne seg hjemme der. Det skyldes vel mest, at når de gikk løs på den med fornuften og logikken, så var det noe som ikke holdt.

Og har man ikke lagt merke til at innenfor den katolske tro får tanke, kunst og diktning utfolde seg forunderlig fritt?

Hva kan det skyldes? spør de som ikke vet det. Er da katolisismen så meget mer rommelig enn de andre religiøse ismene, ja, kanskje like så rommelig som selve livet, levet med både kropp og sjel? Og setter den slett ingen grenser for begavelsen? Åpner den tvertimot nye og grenseløse verdener for den? Stemmer den simpelthen med fornuften? Finnes det virkelig en religion som gjør det?

Og hva som er enda mer viktig: Gir denne troen svar på de spørsmål vitenskapen må melde pass for? Hjelper den et menneske til å se inn i evigheten — både den der ute og den inne i en selv? Kan den skape harmoni av kaos? Kan den forme et verdensbillede som ikke lar seg knuse, og peke på hensikten med tilværelsen?

Hva er i det hele tatt katolisismen? Hverken en slags egyptologi eller filologisk viten om «ut»? Er den langt heller et kongelig bryllupsmåltid som vi alle er innbuddt til, men som bare to tredjedeler av kristenheten er med på å nyte? Er den skatten i akeren som man selger alt annet for å få? Er den selve den kostelige perlen kjøpmannen kjøpte for alle sine andre perler?

Og hvem kan svare på dette andre enn Kirken?

Da dominikanerne i februar åpnet sitt «Katolske Forum», var det derfor et hell at man i patrene Finn Thorn og H. Rieber-Mohn hadde to foredragsholdere som kunne legge fram et stoff som både var viktig nok og som fenget de mange. I den første serien som omfattet Graham Greene og Evelyn Waugh, Mauriac og Bernanos og til slutt også Fritz Hochwälders jesuittdrama «Det hellige eksperiment», ble sensasjonen den siste kvelden tredobbelte. For da hadde man også fått skuespilleren Bjarne Andersen, som har satt «Det heilage eksperimentet» opp på Det Norske Teatret, til å tale om denne iscenesettelsen.

To prester og en skuespiller gikk sammen om å lovprise ordets og teatrets kunst. Hvem skulle ellers være nærmere til å hylde den dramatiske kunst enn Kirken som hver dag i messeofferet ruller opp verdens vakreste og dypeste og mest levende drama?

Nå står «Katolsk Forum» der som litt av et fyr i mørket. Det retter sin lysfinger fram mellom skjærene og helt ut til det rolig åndende verdenshavet som er Guds kirke på jorden. For det er jo det som er målet med hele foredrags-programmet. Derfor bør også den nye foredrags-serie, som den første, samle fulle hus. Her taler pater finn Thorn om «Problemet om Jesus», «Hvordan kan vi vite noe om Jesus fra Nazareth?» og «Hva vet vi om Jesus Kristus» Til slutt kommer igjen en litteratur-aften, hvor patrene Thorn og Rieber-Mohn skal gjennomgå Einar Mollands «Konfesjonskunnskap» og M. E. Skyds-gaards «Ja og nei. Til forståelse af forholdet mellem katolicisme og protestantisme». Og som den forrige serien så blir også denne avrunnet med kunstens takk til Kirken gjennom pater Olav Norheims orgelmusikk.

Finn Halvorsen.

«JEG TALER IKKE MED DE DØDE»

Under informativprosessen til saligkåringen av Pave P i u s IX er følgende hendelse, som inntraff i slutten av 1870, blitt kjent:

En kvinne, kledd i sort, innfant seg tidlig en morgen ved 8-tiden i Vatikanets audienssal som den første audienssøkende. Hun hadde et brev meg seg som det var meget om å gjøre å få overlevert Paven personlig. Paven befant seg ennå i bønn i sitt kapell, da tjenestgjørende kammerherre innfant seg og meddelte at en sørgkledd kvinne inntrengende ba om å få tale med ham. Uten å vende seg svarte Paven: «Jeg taler ikke med de døde!» Kammerherren som trodde at Paven ikke hadde forstått ham, gjentok da med hevet stemme kvinnens ønske. Men Paven gjentok, også han med hevet stemme: «Jeg taler ikke med de døde!»

Da kammerherren kom tilbake til audienssalen for å meddele kvinnen Pavens merkelige svar, fant han henne død på gulvets marmorfliser. En lege ble straks tilkalt. Han kunne straks slå fast at «kvinnen» ikke var en kvinne, men en forkledd snikmorder, bevæpnet med en stille, som hadde i oppdrag å myrde Hans Hellighet. Som dødsårsak kunne legen fastslå plutselig intruffet hjerteslag.

Pilegrimsreisen til Lourdes 4.—18. juli

Etter at pater J. Mesters fra Holbæk i Danmark har avsluttet sin foredragsreise om Lourdes i vårt bispedømme, under gledelig stor oppslutning i de forskjellige menigheter, vil vi med henblikk på dem som ikke hadde anledning til å høre hans inspirerte orientering, bringe de opplysninger som til nå foreligger om den forestående pilegrimsferd i juli måned. Som kjent vil biskopene Mangers og Suhr ta del.

REISERUTEN er Oslo—København—Paris—Lourdes og retur med 7 dagers opphold i Lourdes (etter henstilling fra tidligere Lourdes-reisende) og opphold i Paris på ned- og hjemtur.

PAMELDINGER. Som tidligere nevnt i St. Olav vil ferden bli arrangert i fellesskap med Danmarks katolikker. Det tekniske arrangement vil i sin helhet bli lagt opp av våre danske innbydere, nøyer bestemt av pater Mesters ved Vor Frue Sekretariat i Holbæk, hvor påmeldingene også skal samles, fra de norske deltagere enten direkte eller via Den biskopelige kurie, Akersveien 5, Oslo. Påmeldingsfristen er foreløbig satt til 1. juni, men det er mulig at denne må fremskytes, da det i anledning av Maria-året ventes ekstraordinært tilsig av pilegrimer i Lourdes til sommeren. Det er derfor viktig at alle som kan, like godt straks sender sin påmelding som skal ha vedk. sogneprestembetes stempel eller påskrift. Etter fristens utløp kan nok tas imot de uunngåelige etterløpere, men selvfølgelig da under forbehold.

PASS-FORMALITETER. Det kreves bare gyldig pass, ngen visa. Deltagere fra Norge med utenlandsk pass må dog sørge for å få påtegnet sine pass hos politiet med ilbakereise-visum.

VALUTA. Noe valutaproblem skulle det ikke være i og med at tur-retur-billettene kan betales her i Norge, og at utenlandsreisende kan ta ut opptil kr. 700.— på sitt pass ved norske banker. Det er mulig at ekstrabeløp kan oppnås ved arrangørens mellomkomst hos Norges Bank. Der vil være bruk for litt dansk valuta for småutgifter ved gjennomreisen i Danmark, dertil litt tysk for dem som vil kjøpe noe på de tyske stasjoner, ellers bare fransk valuta.

PAKLEDNING. Da det her er tale om en pilegrimsferd i katolsk ånd til hellig grunn, sier det seg selv at påkledningen skal være passende. Hensynet til de stedlige skikker tilsier for damenes vedkommende ikke ærmløse kjoler, og hodebekledning forutsettes når en ferdes innenfor Grotten område.

DE SYKE må sørge for legeattest, om mulig med utførlig beskrivelse av deres sykdom. Dersom vi blir så mange at vi får særtog, skulle det ikke være noe i veien for at vi kan ta liggende syke med. I Lourdes kan syke, som ikke er avhengig av andres hjelp, bo på hotell, mens de som ikke kan klare seg selv, får bo på et eget hjem for syke. Dette er innrettet med store sovesaler, der det blir sørget for den nødvendige pleie og ro. Dette sykehjemmet ligger bare noen skritt fra Grotten, og det er en selvfølge at de syke har privilegier som andre ikke kan få. Det henstiles til syke ikke å ta med mer enn høyst nødvendig av bagasje, helst bare én koffert, da sykehjelperne ellers ikke kan klare det.

SYKEHJELPERE. For å gjøre det mulig for syke å bli med — og det hører med til en slik felles-valfart til Lourdes — trenges sykehjelpere, selv om disse ikke har sykepleieutdannelse. En ber derfor evt. sykebærere (damer

eller herrer) om å melde seg snarest. Noen enkelte sykehjelpere kan bo ved sykehjemmet og betaler så den samme pris som de syke. Sykehjelperne kan imidlertid ikke regne med gratis reise, da det i så fall måtte skje på de sykes egen bekostning.

PRISENE. Selv om prisene på dette tidspunkt ikke nøyaktig kan oppgis — det avhenger til en viss grad av deltagerantallet — kan likevel oppgis tall som kommer temmelig nær de ventelige. Det gjøres uttrykkelig oppmerksom på at *alt er iberegnet i prisene, uten noen ekstrautgifter underveis*. Prisen omfatter togbillett, hotellopphold i Paris, drikkepenge, pilegrimstegn- og hefte. Drikkevarer ved måltidene er dog ikke medregnet. Det heter dog i betingelsene for de danske deltagere at de *på nedturen må sørge for mat inntil Paris*. For de norske vil bli ordnet med *salg* av matpakker i toget fra København til Paris, altså for oss en ekstrautgift! Det samme kan vi nok regne med på hjemturen fra Paris gjennom Tyskland til Danmark. Og ned til Danmark og hjem må vi selv sørge for maten. Likevel skulle disse spiseutgiftene ikke beløpe seg til særlig meget. — Sovevogn gjennom Tyskland: kr. 30.

Under henvisning til ovenstående er prisene kalkulert slik fra København—Lourdes og tilbake til København:

3. kl. tog — sovesal ..	D. kr. 550
3. » » — hotell 2 B ..	» 630
3. » » — hotell 2 A ..	» 672
2. » » — hotell 2 B ..	» 770
2. » » — hotell 2 A ..	» 812
2. » » — hotell 1 A ..	» 874
2. » » — Sykehjem ..	» 652
3. » » — Sykehjem ..	» 522

Til dette kommer for norske deltagere reisen tur-retur København. Det vil bli forsøkt med en fellesreise Oslo—København—Oslo, enten pr. tog eller båt. Det forhandles om dette, og resultatet vil bli meddelt så snart det foreligger. De som ikke er med på en slik fellesreise, må selv sørge for sine billetter til og fra København. Ennå kan ikke oppgis noen pris for en slik fellesreise, da det avhenger av reisemåten — tog eller båt. Togreise én vei og båtreise én annen ville vel være mest populært. Nærmere om dette med det første.

Det kan tilføyes at det intet er i veien for at pilegrimer støter til underveis eller avbryter reisen på hjemturen. Men dette bør selvfølgelig meldes på forhånd.

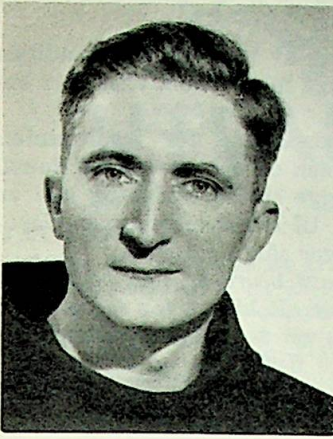
INNBETALING. Ingen kan betrakte seg påmeldt med mindre kr. 100 er innbetalt. I tilfelle forfall eller avlysning av reisen inntil en uke før avreisen, blir innbetalingssummen returnert ÷ kr. 10. Hele innbetalingen må være arrangørene i hende innen 1. juni, det vil for norske deltagere si til Den biskopelige kurie, Akersveien 5, Oslo. Barn mellom 4 og 10 år betaler halv pris på toget, og de inntil 6 år halv pris på hotellene.

HOTELLENE. Alt vil bli gjort for å skaffe enhver hva de ønsker. Evt. reklamasjoner bes sendt til sekretariatet i Holbæk. Sovesalen er hovedsakelig beregnet på de unge, men hvis plass, også for voksne.

REGLEMENT. Alle som ønsker det, kan reise med, katolikker og ikke-katolikker, syke og friske. Der er bare én betingelse: da det er en pilegrimsreise, forplikter vi oss til å ta del i alle andaktsøvelser. I Lourdes er det én fridag, som kan benyttes til en tur i fjellene, utover denne ingen arrangerte utflukter og ingen adgang for pilegrimene til å arrangere sådanne. Husk å ta med Messebok og Salmebok.

DEN BSKOPELIGE KURIE

Ny Fransiskanerpater til St. Hallvard kirke, Oslo

22. februar ankom fra Holland fransiskanerpater Wilhelm Corn. Hertman for å slutte seg til sin ordensfamilies virke i vårt bispedømme.

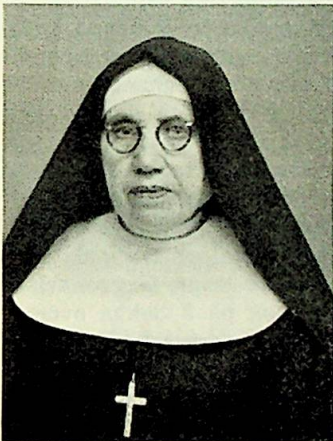
Pater Hertman er født i Nijmegen 10. okt. 1918 og tok etter endt gymnasium ordensdrakten i Hoogcruts 7. sept. 1936. Han ble presteviet i Weert 4. april 1943, studerte videre ved universitetet i Louvain 1944—45 og ved Institut Catholique i Paris 1945—47, der han avla

doktoral-eksamen i teologi. Bortsett fra et studium i 1950 ved det protestantiske fakultet i Zürich under professor Emil Brunner har hans hovedvirke i de senere år hovedsakelig vært viet «Den åpne dør»s institusjon i Delft i Holland. Det er således med en solid teoretisk og praktisk utdannelse bak seg at pater Hertman går til sitt nye virkefelt og vi ønsker ham varmt velkommen og til fruktbringende arbeid.

Med den nye paters ankomst teller Fransiskanerordenen i bispedømmet 7 medlemmer, 6 prester og 1 legbror.

To gulljubileer 19. mars

Sr. Martha av St. Frans-Xaversøstrenes kongregasjon.

Sr. Martha kom til Norge 7. april 1902 og ga sine første løfter 19. mars 1904 i Moderhuset i Bergen. Sr. Martha var en av de første søstre i kongregasjonen og har brakt mange og store ofre, som den første tunge tid krevet. Med utrettelig iver har hun pleiet de syke, både på hospitalet og i de sykes egne hjem. Især har hun ofret seg for pasienter som led av smittsomme sykdommer. — Etter å ha arbeidet i sykepleien i

mange år i Bergen og Stavanger, har Sr. Martha velsignelsesrikt virket som forstanderinne i Arendal fra 1926—1931. — Hun kan nå feire sitt gulljubileum i Stavanger med takk til Gud for sitt lykkelige virke.

*

Sr. Angela av St. Josephssøstrenes kongregasjon.

Idet bladet går i trykken erfarer vi at også Sr. Angela ved Vor Frue Hospital, Oslo, kan feire sitt gulljubileum den 19. mars, idet hun for 50 år siden avla sin profess som St. Josephssøster. Vi sender våre varmeste lykknøskninger til den ærverdige jubilant og vidt og bredt avholdte sykepleierske, og fremfører også en særlig hilsen til henne fra vår ungdom. Det Sr. Angelas Ungdomsfond som for en rekke år siden ble stiftet av professor dr. Ewald Bosse, var nettopp en honnør til sykesøsteren og ungdomsvennen Sr. Angela på V.F.H.

Utnevnelser blant presteskaper i Oslo Katolske Bispedømme

Hans Høyvervdighet biskopen har utnevnt, gjeldende fra 1. februar:

Hr. pastor Haakon Kielland Bergwitz, etter endt spesialdelegasjon i U.S.A., til sogneprest ved St. Birgitta kirke, Fredrikstad.

Hr. pastor Harald Taxt, sogneprest ved St. Birgitta kirke, Fredrikstad, til prest for de katolske flyktninger. Bopel i Bispegården, Oslo.

Gjeldende fra 1. januar:

Hr. pater Johs. Rommelse, S.M., sogneprest ved St. Theresia kirke, Honefoss, til redaktør for tidsskriftet «Uit het Land van Sint Olav», Bussum i Nederland.

Hr. pastor Alfons Wysiecki, kapellan ved St. Birgitta kirke, Fredrikstad, til rector ved St. Mikael's kapell, Moss, samt til rector spiritualis for St. Josephssøstrene i Fredrikstad. Bopel i samme by.

Hr. pater Anton Yvens, S.M., til sogneprest ved St. Theresia kirke, Honefoss (f. t. ennå rector ved St. Frans-Xaversøstrenes kapell, Florida, Bergen).

Hr. pastor Hieronymus Leon Trawicki til kapellan ved St. Olavs domkirke, Oslo.

Hr. pastor André Haecck til kapellan ved St. Pauls kirke, Bergen.

Sokneprestskiftet i Fredrikstad

Det var en litt vemodfull menighet som søndag den 31. januar tok farvel med sin avholdte sokneprest H. Taxt. Gjennom ca. 7 års virksomhet hadde han ledet sin menighet med en lykkelig hånd og skapt stor popularitet i og utenfor menigheten med sitt gode, joviale lynne og sist men ikke minst ved sine aktuelle prekener og avisinnlegg. Vi var etterhvert blitt klar over at pastoren engang kom til å forlate oss og ofre seg helt for flyktningesaken. Hans lille Volkswagens hyppige fravar i det siste halvåret tydet jo også på noe sånt. Dog hadde vi et ørlite håp om at han kunne fortsette sin gjerning, men... Så tok vi vårt monn igjen med et minnerikt farvel!

Høymessen ble lest som levittmesse med assistanse av prestene Wysiecki og Hansteen Knudsen under stilfull musikalsk ledelse av kirkekoret og menighetens nye hjelpeorganist, hr. Lammer. Høytideligheten ble enn mer understreket ved pastor Taxts avskjedspreken som ga grunn til ettertanke. Festmøtet om aftenen ble likeledes avvirket på en verdig og enkel måte, der menighetens damer sto for det selskapelige arrangement. En følelse av inderlig takk for en hyggelig og fruktbringende 7-årsperiode og en stille vemod over å skulle skilles, dannet grunntonen i det ellers feststemte lag. Der var taler av pastor Wysiecki, av representanten for menighetsrådet hr. konsul Berrum, og av formennene i de respektive menighetslag. En ung pike overrakte blomster og tolket barnas takk med en yndig liten tale. Som aftenens clou ble pastor Taxt overrakt en gave — resultat av en menighetsinnsamling, som et levende bevis på hans popu-

„Det heilage eksperimentet“

Det Norske Teatret skal ha takk for at det våget seg på Fritz Hochwälders «jesuittdrama», og det skal ha ros for oppførelsen av det. Bjarne Andersens regi har skapt ekte typer og god klosterånd. En katolikk kan ikke unngå å føle seg hjemme i Det norske teatret i disse dagene. Noe Arne Walentins dekor sterkt bidrar til.

For St. Olav's lesere ut over landet skal i all korthet gjengis de store linjer i stykket. Det heilage eksperimentet var Jesuittenes velferdsstat i Paraguay, en indianerstat som i løpet av 200 år (145—1767) vokste til et samfunn av ikke mindre enn 50 reduksjoner (kommuner) med tilsammen 200 000 innbyggere. Jesuittenes resonnement var ganske enkelt dette: Skal evangeliet ha noen chance blant disse indianerne, må det først skaffes dem et reelt menneskelig eksistensgrunnlag. Og det lykkes for jesuittene. De skaper en velferdsstat med utstrakt felleseie, en stat hvor bare arbeid og varer teller, og penger ingen verdi har. De omskaper indianerne fra villmennesker til fredelige bønder, som elsker «den gode og kjærlige Jesus» som har gjort dem lykkelige her på jorden og har lovet dem enda større lykke i himmelen.

I 1767 kommer så tragedien, og det er denne for indianerstaten så tragiske dag Fritz Hochwälder har dramatisert.

Fiender av Jesuittene, misunnelige og hatske spanske kolonister setter i gang et politisk intrigespill ved det spanske hoff, og kongen gir ordre til at jesuitterstaten skal oppløses og patrene forvises. Det avgjørende slag gir Romas delegat, som i lydighetens navn byr den stedlige leder, provinsial-pateren, å overgi staten til de spanske myndighetene. For patrene betyr dette det samme som å gi indianerne i hendene på de spanske utbytterne, til ulykke og undergang.

Patrenes kamp mellom lydighetskravet og deres kjærlighet til de innfødte gjengir rollebærerne på Det Norske med mesterlig skuespillerkunst. Det er her vi også møter stykkets høydepunkt. — Ordensdisiplinen seirer, og staten faller.

Hochwälder er ikke katolikk og har heller ikke villet behandle spesifikt kristne eller katolske problemer. Han har med sitt drama villet illustrere den evig og alltid aktuelle motsetning mellom maktkrav og menneskelighet. Og det har han gjort til gangs. Likevel tvinger stykket en til besinnelse på dagsaktuelle kristne samvitighetsproblemer.

Mange spør: var det riktig av provinsialen å adlyde ordren fra Roma når så mange menneskers eksistens sto på spill?

Det er å merke at hovedansvaret for jesuittstaten bærer ikke pater provinsial, men ordensgeneralen i Roma. Provinsialen er hans avhengige stedfortreder og han er bundet til betinget lydighet til sin overordnede disposisjoner, han har å adlyde, hvor sårt det enn er.

Men Romas delegat ikke bare *beordrer*, han *begrunner* også sin ordre, og her er ikke alt klart. Vår første oppgave som prester, sier han, er å forkynne evangeliet, frelsen i Jesus Kristus. Her i denne staten har vi gjort evangeliet til et spørsmål om bolig, mat og klær. Indianerne lar seg døpe av materielle grunner, ikke av overbevisning. Vi må slutte mens det ennå er tid.

Prinsipielt og fundamentalt har delegaten rett. Det åndelige, frelsen og evigheten må komme først. Men forkynnelsen av evangeliet kan ikke og må ikke atskilles fra det karitative, det sosiale arbeid. De hører uatskillig sammen. Og det er vanskelig, for ikke å si umulig å trekke en linje for hvor langt en prest kan og må gå i sitt sosiale virke. Det er høyst individuelt. Det sies intet i stykket om hvorvidt indianerne var dårlige kristne eller gode kristne. Det sies bare at de elsket Jesus som var god mot dem og gav dem mat, klær og hus. Kan hende motivet for dåpen var noe dennesidig betont. De måtte jo la seg døpe for å bli opptatt i staten. Men var det ikke slik også på Jesu tid? Fulgte ikke mange ham fordi han helbredet de syke og mettet de sultne? Skal en ikke kunne møte Jesus som Den barmhjertige samaritan, for senere å lære at han også har mange andre goder av åndelig art å skjenke en? Ute i misjonsmarken og her hjemme tror jeg de beste og fleste kristne har funnet veien til Kirken nettopp fordi de først fikk møte dens varme hjerte og moderlige omsorg. Det finnes intet som overbeviser mer og bedre enn dette, intet som skaper en bedre grobunn for hele kjærlighetens evangelium.

Delegatens begrunnelse virker logisk ved første blick. Men det holder ikke! Pater provinsial er tilsynelatende også overbevist en stund, men ikke lenge. Begrunnelsen delegaten ga var vel mer et forsøk på å dekke over et skammelig politisk spill ordenens foresatte ikke var sterke nok til å stå imot, og som de selv led dypt under.

Harald Taxt.

laritet. Ja, det var som ved en intim familiefest, der man tar farvel med en kjær venn.

*

Søndag 14. februar ble St. Birgitta menighets nye sokneprest, Haakon Kielland Bergwitz høytidelig innsatt i sitt nye embete av Hs. Høyærv. biskopen. Høymessen ble lest som levittmesse under assistanse av pastorene Wysiecki og Travicki. Den nye sokneprests innsettelsespreken munnet ut i en varm appell om loyalt samarbeid i den rette katolske ånd, og han anbefalte seg til slutt til menighetens forbønn og tillit. Etter høymessen var der mottagelse i foreningslokalet, hvor menigheten hadde glede av å hilse på sin nye sokneprest sammen med Hs. Høyærv. biskopen.

R. S. P.

FASTEPREKENER

i ST. OLAVSKIRKE, OSLO

ved pater F. Le Breton O.P.

- Søndag 14. mars kl. 19: «Han skjelte ikke igjen da Han ble utskjelt.»
Søndag 21. mars kl. 19: «Kan dere drikke den kalk som jeg skal drikke?»
Søndag 28. mars kl. 19: «Fader tilgi dem, for de vet ikke hva de gjør.»
Søndag 4. april kl. 19: «Herre, kom meg i hu når du kommer i ditt rike!»
Søndag 11. april kl. 19: «Se, din mor.»

UTLANDET:

VATIKANET

Sjælelige lidelser — en av årsakene til Pavens sykdom.

Sjælelige lidelser er en av grunnene til at Pavens sykdom trekker så lenge ut, erklærte Hans Hellighets personlige pressereferent, professor *Cesidio Lolli*, nylig. Alle de sorger og bekymringer som velter inn over Paven, tar sterkt på hans ellers meget motstandsdyktige organisme, heter det i professor *Lolli*s artikkel som er offentliggjort i ukebladet *Osservator Rom. della Domenica*. *Lolli* beklager at der er så liten slagkraft og enighet blant «lysets barn», så lite samhold, aktivitet og offervillighet. *Katolikken* står i fare for å overveldes av lunkenhet i troen, faretruende overfladiskhet og utrolig treghet. Den hellige far er seg fullt bevisst den forskjell som består mellom leve-ropene på Petersplassen og deres praktiske virkeliggjørelse i et liv etter Pavens anvisninger.

Lateranoverenskomsten har bestått i 25 år.

Den 11. februar i år var det 25 år siden daværende kardinalstatssekretær *Gasparri* og den daværende sjef for Italias regjering, *Benito Mussolini*, i Lateranpalasset i Rom undertegnet den s.k. Lateranoverenskomst som gjorde slutt på den tilstand der som følge av Kirkestatens opphevelse i 1870 hadde gjort Paven til «fanger i Vatikanet».

Lateranoverenskomsten består av en statsoverenskomst i 27 artikler og et konkordat i 45 artikler. Statsoverenskomsten gjorde den katolske religion til statsreligion i Italia, og opprettet Kirkestaten — *Città del Vaticano* — som suveren stat i overensstemmelse med folkerettens regler.

I anledning 25-års dagen har Pave *Pius XII* skjenket byen Rom et verdifullt fragment av basrelieffet *Ara Pacis* (keiser Augustus' fredsalter på Marsmarken). *Mussolini* forsøkte å rekonstruere denne frise ved å samle stykker som var oppbevart i Villa Medici og Uffuzi-galleriet. Han lot bruddstykkene sette sammen og reiste frisen i Rom på Tiberens venstre bredd. Andre stykker fantes i Louvre, i Wien og i Vatikanets museum. Nå har altså Paven gitt det stykke av frisen som var oppbevart i Vatikanets museum til byen Rom som nok vil sørge for at det blir plassert på rett sted.

I anledning jubileet har Vatikanets postforvaltning og Det italienske postvesen sendt ut særlige jubileumsfrimerker.

Vatikanets hjelp til vinterens ofre.

Trass i sin sykdom har Paven med stor deltagelse fulgt den skjebne som har rammet mange innbyggere i nedsnedde landsbyer i Abruzzerne. De har vært totalt avskåret fra omverdenen av et seks meter høyt snedekke. Paven ga personlig anvisning på hurtig hjelp fra Den pavelige hjelpekomité. Etter at enheter fra den italienske armé var satt inn i snerydningsarbeidet, kunne det pavelige hjelpetog nå fram til de nødstedte med levnettsmidler, sengetøy, klær og medikamenter.

Redemptoristenes nye generalforsander.

Redemptoristenes generalkapitel har valgt pater *Wilhelm Gaudrau* CSSR, fra ordensprovinsen Baltimore i De forente stater til ordenens nye generalforsander. Han er 56 år gammel.

Den nye finske sendemann ved Den hellige stol.

Så snart den hellige fars helbred tillater det, vil Finnlands nye sendemann ved Den hellige stol overrekke sine akkreditiver til Pave *Pius XII*. En kopi av hans akkreditiver er tilstillet Det pavelige statssekretariat. Derved er den nye finske sendemann blitt bemyndiget til å tiltre sin post og utøve de funksjoner som er knyttet til den.

Messen skal filmes.

På foranledning av Pave *Pius XII* vil Den hellige messe i løpet av 1954 bli filmet i sin helhet. Opptagelsen er overlatt

et fransk selskap og manuskriptet vil bli skrevet av *François Mauriac*.

BELGIA

Virksomt middel i kampen mot dårlige filmer.

Når kirkegjengerne om søndagen forlater messen i kirkene i Liège, får de ved utgangen overrakt en liten, farvelagt trykksak som er utgitt av katolske organisasjoner og som inneholder en fortegnelse over de filmer som fremvises på byens kinoer. Filmene er inndelt i fire kategorier: for alle, for voksne (med forbehold og uten forbehold), frarådes og avvises.

Landets innsats i misjonsarbeidet.

I likhet med Holland gjør også Belgia en betydelig innsats i misjonsarbeidet. 3 440 prester, 748 legbrødre, 3 884 ordenssøstre og 112 legmenn — i alt 8 184 belgiere — virker i dag på misjonsmarken.

CANADA

Daglig Rosenkransandakt i de katolske skoler i Maria-året.

I de katolske skoler i Montreal leses hver dag Rosenkransen. Hver skole har fått sin bestemte tid for andakten anvist, slik at Rosenkransbønnen blir lest uavbrutt hele dagen.

Jesuittpater fyller 100 år.

I Guelph i provinsen Ontario fylte jesuittpater *Joseph Richard* nylig 100 år. Den 100-årige pater har vært jesuitt i over 75 år og har tilbrakt 67 år som misjonær blant indianerne.

DE FORENTE STATER

President Eisenhower om kardinal Mindszenty.

I anledning 5-års dagen for domfellelsen av kardinal *Mindszenty* sendte president *Eisenhower* et brev til formannen for «Unionen av katolske organisasjoner til kardinal *Mindszenty*s befrielse», hvor presidenten betegnet såvel kardinal *Mindszenty* som de uendelig mange ofre for kommunistenes forfølgelser som et «symbol på tro og frihet for vår tid». «Vi som lever i den frie verden,» heter det i presidentens brev, «har ikke glemt den dømte kardinal . . . Det slag som ble rettet mot Ungarns primas, ble først og fremst rettet mot religionsfriheten, men kommunistenes angrep har ikke nådd målet. Anden hos den fengslede kardinal og hos de mange andre arresterte katolske prester har overvunnet det totalitære styres barriere.»

3 700 000 barn undervises i katolske skoler.

I de katolske skoler i De forente stater mottar i dag 3 700 000 barn undervisning. Man regner med at tallet i 1960 vil være kommet opp i 4 500 000 og er gått i gang med å utbygge det katolske skolevesen slik at det i årene fremover vil kunne ta imot det stadig voksende antall elever.

FRANKRIKE

Dominikanerpater Couturier avgått ved døden.

Den kjente dominikaner, pater *Pierre Marie-Alin Couturier*, avgikk ved døden i Paris i den tredje uke av februar i en alder av 57 år. Pater *Couturier* grunnla det kjente tidsskrift *Art Sacré* og sto i sterk opposisjon til den retning innenfor kunsten som er kjent som «Saint-Sulpicekunsten». Han var selv en betydelig maler og hadde mange venner blant kunstmalerne. Han oppmuntret *Henri Matisse* til å gjøre utkastet til og dekorere det nå så berømte kapellet i Vence og fikk en rekke fremtredende kunstnere som *Roualt*, *Braque*, *Fernand Leger*, *Jean Lurcat*, *Chagall* og *Henri Bonnard* til å bidra til utsmykningen av den ikke mindre berømte kirken i Assy. Alle som har besøkt Santa Sabina i Rom vil huske hans fresker over inngangen til den hellige Dominikus' selle. Pater *Couturier* dekorerte også dominikanernes kirke i Oslo.

Bare tre arbeiderprester har nektet å rette seg etter

Kirkens krav.

Fire dager før den 1. mars som var satt som frist for arbeiderprestene i Frankrike til å treffe sitt valg, var det bare tre arbeiderprester — to i Paris og en i Lille — som erklærte ikke å ville rette seg etter Kirkens krav. Derimot har samtlige arbeiderprester i det sterkt kommunistiske Limoges meddelt sin biskop, mgr. *Louis Rastouil*, at de underkaster seg Kirkens vilje, selv om det skjer med tungt hjerte, og at de vil innstille den form for arbeiderapostolat de hittil har drevet.

Kirken og arbeiderne.

Den katolske aksjon i Frankrike holdt sin årlige generalforsamling den 23. februar. Til generalforsamlingen uttalte kardinal Gerlier fra Lyon bl. a. følgende:

«Det er uriktig og en grov krenkelse av Kirken å påstå at den i en tid som denne vil oppgi arbeiderklassen. Kirken ville fornekte evangeliet og Freiserens ånd om den tenkte en slik tanke. Det er ikke mindre usant å påstå at sosiale eller politiske hensyn kan være bestemmende for de retningslinjer som Den hellige far før kort til siden trakk opp.» Kardinalen appellerte til Den katolske aksjons legfolk om å overta arbeiderprestens oppgaver og å yte de prester som er satt inn i arbeiderapostolatet virksom hjelp.

Kardinal Gerlier til felts mot dårlige filmer.

Erkebiskopen av Lyon, kardinal Gerlier, sendte nylig ut et hyrdebrev hvor han drar til felts mot strømmen av dårlige filmer. Man må, uttaler kardinalen, dessverre slå fast at kvaliteten i filmproduksjonen viser en sterkt nedadgående tendens. Disse dårlige filmer betyr en stor fare for ungdommen. «Jeg ser meg på ny nødt til å minne om den alvorlige samvittighetsplikt til å holde seg borte fra slike filmer. Ser man dem, støtter man økonomisk produsentene av umoralske filmer. Og særlig er foreldrenes ansvar uhyre stort i så henseende.»

Fjernsynskongressen i Paris.

I tiden fra den 31. januar—7. februar ble det holdt en fjernsynskongress i Paris. På kongressen så man representanter for Vatikanet, Det internasjonale, katolske filmbyrå, for UNESCO, Europarådet og fra land hvor fjernsynet er etablert. Under kongressen ble det sendt ut flere gudstjenester samt en messe. Problemene med utsendelse av messer ble inngående drøftet, og man ble enig om at formen måtte avpasses den religiøse innstilling i de forskjellige land.

Man ble enig om å styrke det internasjonale samarbeidet og å koordinere kreftene slik at fjernsynet kan bli en effektiv faktor i religionsundervisningen både for barn og voksne, særlig ved bruken av fjernsynsfilmer.

SLOVAKIA

1150 år siden slovakene ble kristnet — jubileet feires i fengsler og konsentrasjonsleire.

Slovakene som vel er den folkegruppe på det europeiske fastland som er Kirken mest hengiven — deres historiske skjebne kan nærmest sammenlignes med irlendernes — kan i år feire 1150-års jubileet for sin omvendelse til kristendommen. Det feires i forfølgelsens tegn. To av landets ni biskoper er dømt til livsvarig fengsel, tre til mangeårige fengselsstraffer, en er landflyktig og tre underkastet streng overvåking. Nesten alle ordensfolk er dømt til tvangsarbeide. Av sekularprestene sitter 30 % i fengsel eller i tvangsarbeidsleire. De som ennå ikke er arrestert, står under oppsikt av det kommunistiske politi til militærtjeneste på ubestemt tid. Et eneste biskopelig seminar er ennå åpent, men stilt under kommunistisk kontroll. Ordenssøstrene som er skilt fra sine ordensforesatte, er anbetrodd kommunistiske tilsynspersoner for at de skal kunne «tenke nærmere over sitt kall». De katolske sykesøstre som midlertidig er satt inn i sykepleien i påvente av utdannelsen av ny-hedenske sykesøstre, er nektet å be i fellesskap.

39 prester og nonner frosset ihjel i konsentrasjonsleire.

Under kuldeperioden i januar frøs 39 prester og nonner ihjel i tvangsarbeidsleire i Slovakia. 7 andre prester omkom ved snøras under tvangsarbeide i Hohe Tatra-fjellene.

SOVJETUNIONEN

Verdenskirkekonferanse i årets løp.

Patriarken av Moskva har innkalt til en «verdenskirkekonferanse» som er tenkt holdt i slutten av 1954. Hensikten er å konstituere De ortodokse kirkers verdensråd. Konferansen er av Kreml gitt den oppgave å hitføre et brudd mellom patriarken Aleksei i Moskva og patriarken Athenagoras i Konstantinopel. Aleksei vil opptre mot den ekumeniske patriark som etter kirkemøtet i 1381 har vært betraktet som *primus inter pares* under påberopelse av at 110 millioner ortodokse er direkte underlagt ham og 130 millioner hans jurisdiksjon.

Alekseis palass i Moskva er med tanke på at han nå skal opphøyes til verdensoverhode for alle ortodokse utvidet med

22 værelser og fullstendig renoveret. Til «verdenskirkekonferansen» vil palasset bli ytterligere utvidet og utstyrt med all mulig prakt for at det kan fremtre «større, mektigere og betydningfullere enn Vatikanet».

Gir man en viss person lillefingeren, tar den hele hånden, sier ordtaket. Det er dette som er skjedd med Den russisk ortodokse kirke under ledelse av patriarken av Moskva. Det er overmåte trist å være vitne til at en kirke som har brakt så mange og store ofre i kampen mot bolsjevismens gudløshet, har latt seg spenne for sin egen boddels triumfvogn. Men det er en trøst å vite at den ortodokse undergrunnskirke i Russland tar avgjørt avstand fra Aleksei og alt hans vesen.

TYSKLAND

Den verdenskjente etnolog, pater Wilhelm Schmidt, avgått ved døden.

Pater Wilhelm Schmidt, SVD, som var en av vår tids betydeligste vitenskapsmenn, avgikk ved døden onsdag den 10. februar, noen dager før sin 87. fødselsdag. Pater Schmidt hørte til Steyler-misjonærene. Man var etnolog, språkforsker, og religionshistoriker med verdensnavn. Han er særlig kjent for sin oppbygging av læren om kulturens kretsløp. Berømt er hans verk i 5 bind om opprinnelsen til idéen om Gud. Han var videre en banebryter på den sammenlignende språkforsknings område. Som nestor blant Europas etnologer og som fremragende religionshistoriker var pater Schmidt æresdoktor ved en rekke universiteter som Bonn, Löwen, Budapest og Milano og medlem av vitenskapelige akademier over hele verden.

Pater Schmidt ble født i Hörde i Westfalen den 16. februar 1868. Hans far var smed. I 1892 ble han presteviet og i 1896 ble han utnevnt til professor ved St. Gabriel ved Wien og i 1920 ved universitetet i Wien. I 1927 ble han utnevnt til direktør for Det pavelige etnologiske og misjonsvitenskapelige museum i Rom og i årene fra 1939 til 1948 innehadde han en lærestol ved universitetet i Freiburg i Sveits.

Blind litteraturforsker konvertert.

I Fransiskus-basilikaen i Assisi ble nylig den blinde tyske litteraturforsker, dr. Marianne Wilke, opptatt i Kirken av biskopen av Assisi, mgr. Guiseppe Nicolini. Marianne Wilke tok doktorgraden ved universitetet i Heidelberg, avla avsluttende prøve i engelsk litteratur i London og forbereder seg nå på å ta eksamen i italiensk litteratur ved universitetet i Bologna.

Vor Frue Hospitals basar 1954

TREKNINGSLISTE

Gjennomgangslodd.

0035	0054	0085	0106	0113	0135	0140	0189	0210	0237
0424	0593	0605	0943	1081	1178	1220	1291	1464	1504
1701	1757	1851	1892	1933	2046	2053	2282	2351	2473
2531	2782	2787	2949	3007	3291	3412	3478	3561	3605
3620	3797	3878	3953	4115	4129	4179	4525	4825	4888
4973	5032	5187	5230	5404	5702	5731	5768	5895	5994

Barneserie.

0009	0039	0044	0073	0147	0204	0277	0386	0405	0821
0883	0914	0988	1035	1088	1494	1524	1669	1770	1791
1849	1902	2009	2221	2771	3217	3263	3280	3447	3716
3732	3816	3908	3982	4084	4384	4476	4638	4769	4887

Stor dukke med garderobe:

1318 Kari Sundbøe, Fritznersgt. 17.

Liten dukke med garderobe:

813 Iris Bjørge, Meltzersgt. 9.

Grafferdrakt:

2303 Lise Smevik, Fritznersgt. 18.

Stolen Lukk-øye:

235 Fru Grønnern, Hammerstadgt. 23.

Kaffeservise:

5919 Direktør Chauvin, Rosenborggt. 17 B.

Veniansk duk:

3671 Annemor Knudtzen-Hagen, Hagen hotel, Måløy.

Soupéduk:

6575 Reidar Myhrvold, Grefsen.

Rett trekning bevitnes

Oslo, 4. mars 1954.

H. Frydenlund Asbjørn Lund
Polititjenestemenn.

OSLO	DRAMMEN	
<p>For nedsatt hørsel anbefales</p> <p>Acousticon</p> <p>HØREAPPARATER</p> <p>«Folkeapparatet»</p> <p>Rimelig i anskaffelse Billig i bruk</p> <p>Skriv og be om brosjyre</p> <p>Eric Høy</p> <p>Akersgt. 8 III, Oslo</p>	<p>A.s P. Litz Aass</p> <p>Drammen</p>	<p>HARALD LYCHE & CO.</p> <p>Bøker - Papir - Toalettsaker Sportsartikler - Leketøy</p>
	<p>Gustav Thielemann</p> <p>Pølse- og hermetikkfabrikk</p> <p>DRAMMEN</p>	
	<p><i>Alltid først med det siste...!</i></p> <p>ANDR. Thorkildsen's</p> <p>Utstyrsvare- og manufaktur, Drammen</p>	

FREDRIKSTAD

<p>HARTVIG SØRENSEN</p> <p>Alt i arbeidsklær og regntøy Spesialforretning</p>	<p>ALFR. GRØNNEBERG</p> <p>Urmaker & Optiker</p> <p>Fredrikstad</p>	<p>HALVORSEN & BJØRK A/S</p> <p>Aut. installatør og radioforhandler</p> <p>Fredrikstad</p>
--	--	---

HAMAR

<p>HUGO HOFFSTEN</p> <p>Handelsgartneri og Blomsterforretning</p> <p>H a m a r</p>	<p>M. GRAVDAHL</p> <p>BOK OG PAPIRHANDEL</p> <p>Tlf. 1900 - Hamar</p>	<p>OSKAR WIIK</p> <p>Herreekvipering Skotøy Reiseartikler</p> <p>Strandgaten, Hamar</p>
<p>KNUTSTAD & HOLEN</p> <p>FISK OG VILT</p> <p>H a m a r</p>	<p>VESTBYEN KOLONIAL</p> <p>Kr. Johansen</p> <p>Tlf. 1339 - 1362</p> <p>Hamar -</p>	<p>KR. MOHN</p> <p>Urmaker - Optiker</p> <p>Hamar</p>

KRISTIANSAND S.

 <p>Knut Lie & Byens Stabbur</p> <p>KRISTIANSAND S. VIS A VIS NORGES BAKK</p> <p>TELEFON 2234</p> <p>Fetevareforretning - Salater -</p> <p>En gros og en detalj</p>	<p>TORJUSENS ESTF.</p> <p>OLE MOE</p> <p>Tollbodgt. 2 - Kristiansand S.</p>	
	<p>TOR RUUD</p> <p>Aut. Rørleggerforetning</p> <p>Hannevik Terrasse 5 - Kristiansand S.</p>	
<p>HALVARD THORSEN A/S</p> <p>Aut. Rørleggerforretning</p> <p>Kr. 4gt. 17 - Kristiansand S.</p>	<p>SIGURD TVEDT</p> <p>Ur & Brilleoptikk</p> <p>Telefon 3427 - 4428</p> <p>Kristiansand S.</p>	<p>HEISFABRIKK</p> <p>Brødrene Reber</p> <p>Vikeland st. Sørlandet</p>

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

Jens J. Andersen
OSLO - CENTRALBORD 68 34 00
Beste leverandør av
KJØTT-FLESK-PØLSEVARER

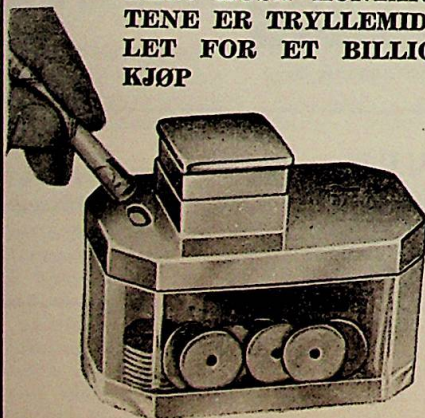
Vi anbefaler våre annonsører
til alle katolske institusjoner!

N. JOHANSEN

Bakeri & Konditori

Valkyriegt. 1 - Oslo

**SPAR FØRST, KJØP SIDI-
DEN! HUSK KONTAN-
TENE ER TRYLLEMID-
LET FOR ET BILLIG
KJØP**

«K L A R»

Fåes i banker over hele landet

Martin Olsen

Overrettsadvokat

Stortingsgt. 4 - Telf. 41 67 39
OSLO

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & Co's
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

HERMAN H. RITTERS
ESKEFABRIKK

Chr. Kroghsgt. 30, Oslo
Tlf. 42 34 66

SYKEHUS - BOLIGER - ØKONOMIAVDELINGER

C. Thune-Larsens
ARKITEKTKONTOR

Dalsveien 33 - Slemdal - Oslo

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

ODDVAR J. LØDEMUR
MURMESTER & ENTREPRENØR

ØKONOM Centralopvarmning

Inneh.: Trygve A. Engh

Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp

Varmtvann — Olje — Stoker

Fyring — Kjelerop. — Ettersyn

WISBECH
ARTIFISIELLE KAFFE

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

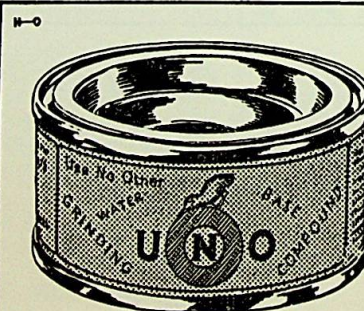
JOHAN OLSEN & SØNNER

Murmester & Entreprenørforretning

Etablert 1896

Kongensgate 17, Oslo

Telefon 42 99 90

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**